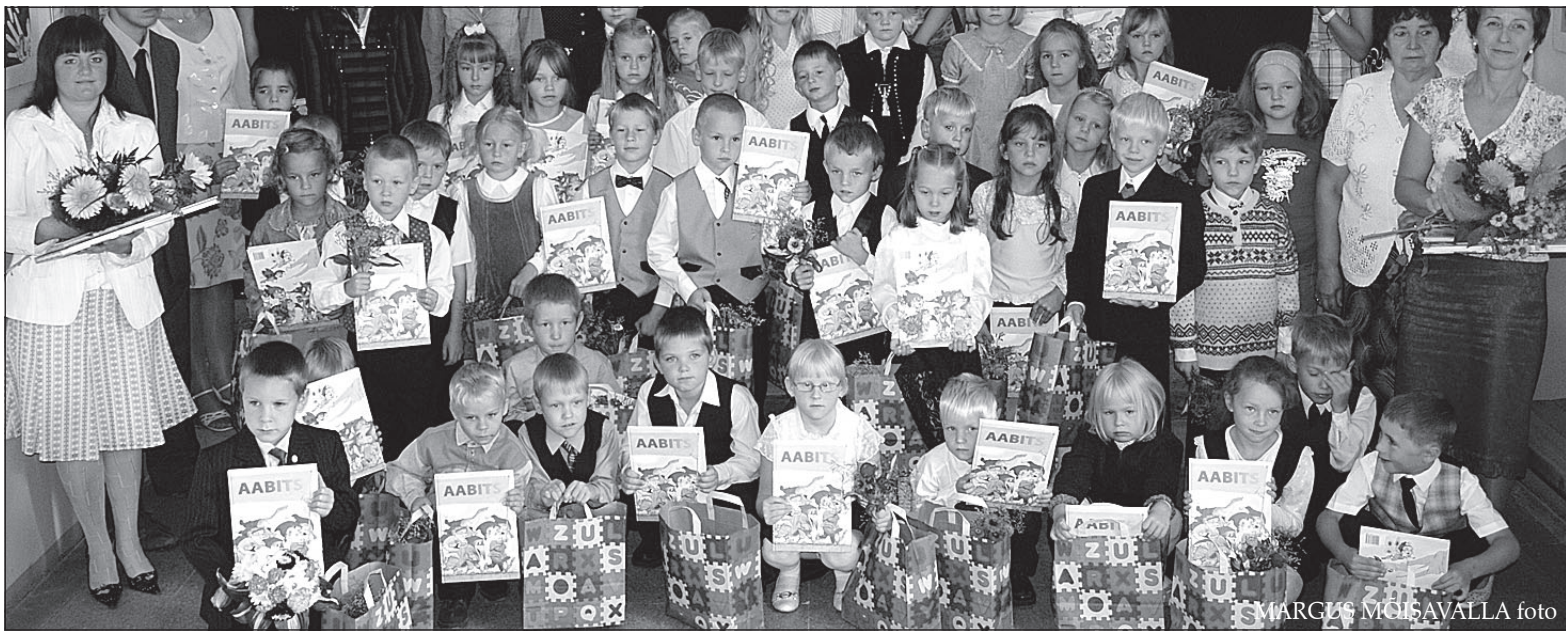

KARKSI SÕNA

• Karksi valla infoleht • Nr. 8 (176) September 2010 •

TAAS HELISEVAD KOOLIKELLAD

Tarkus tuleb tasapisi, aga kannab vilja.
Tarkust tragilt taga nõuda pole iial hilja.

Paljudes peredes saabub tähtis aeg – kooliaeg. Erilisim on see neile, kelle laps esimest korda kooliteele asub. Koolitee on omapärane, imepärase tee, igal juhul huvitav ja kasulik tee. See on tee, millel pole lõppu, aga millel on see-est mitu algust, sest igal sügisel algab see uuesti. Paljudel on see tee esimene või kaheteistkümnend kord, aga igal juhul algus.

Algab see taas 1. septembril, tarkusepäeval. Ees ootab palju uut ja huvitavat, on ümberkorraldusi, uued gümnaasistid, uued klassikaaslased, uued õpetajad ja palju muudki. Kindlasti tiksud laste mõtetes ees ootav kooliaeg ja rõõmus ärevus on haaranud kogu hinge.

Selle aasta suvi on olnud imeline ja ma loodan, et olete saanud puhata ja ennast maksimaalselt laadida, et eesolev kooliaasta kenasti vastu pidada. Teadke, et kool ootab teid ja teeb kõik selleks, et teil oleks siin hea ja turvali-

• Esimesse klassi astujad 1. septembril 2007

ne õppida. Samas ootame ka teilt, õpilased, et kasutaksite oma aega targasti ja võtaksite õpingutest maksimumi.

Tunneme koolielust rõõmu, sest rõõm on koolielust parim. Paku rõõmu nii enesele kui ka kõigile neile, kes on sinu ümber.

Tervitan kõiki praeguseid ja tulevaseid koolilapsi.

Jaak Israel,
gümnaasiumi direktor

TÄHELEPANU!

August Kitzbergi nimelise Gümnaasiumi õppeaasta avaaktus toimub 1. septembril kell 9 valla kultuurikeskuse saalis. Kogunemine kella 8.30–9.00 (1. ja 12. klass sinisesse saali, 2.–11. klassid suurde saali).

Pärast aktust liigutakse rongkäigus koolimajja. Kell 11 algavad klassijuhatajatunnid.

KALMER MÄRTSONI foto

Karksi lennupäev läks sportlikus vaimus

14. juulil Karksis peetud lennupäeval käis õhusõidukeid uudistamas umbes tuhat huvilist.

Karksi Vallavalitsuse liige Andi Sõmmer ütles, et lennupäev aitab vallale head mainet luua. „Oleks liialdus öelda, et meil toimub midagi täiesti enneolematut, kuid tegu on ikkagi väga omanäolise ja toredate üritusega, mida kajastatakse üle riigi,” lausutas ta.

Sõmmer rääkis, et koju kätte tulnud vaatamäng on kogunud ümbruskonnas austajaid, kes on varasematel aastatel end lennumasinatega hästi kursis viinud ja oskavad ettevõtmist asjatundliku pilguga hinnata. Samuti kohtas ta publiku hulgas palju muult tulnud külalisi.

Oskavad hinnata

Ütlemine, et ükski prohvet pole kuulnud omal maal, ei käi Andi Sõmmeri arvates lennupäeva kohta. „Eks alati ja iga ürituse puhul leidu neid, kes millegi üle virisevad, kuid üldiselt oskavad inimesed seda ettevõtmist hinnata,” sõnas ta. Ta lisas, et lennupäev on suutnud hoida valdkonnaga

sobivat karget ja karsket joont. Samuti rõhutas vallavalitsuse liige vabatahtliku abi tähtsust. „Olen ise üritusi korraldanud ja tean, kui palju tuleb näha vaeva, et kõike toimima saada.”

Andi Sõmmer, kes on endine motosportlane, tegi kaasa vigursõidul Ladaga ja võitis. Päris mütsiga ta osavuskatsel lööma ei läinud. „Kui ikka sportlikku hasarti on, ei saa ühtki võistlust lödvalt võtta,” sõnas ta.

Karksi lennupäeva peakorraldaja Hendrik Agur jäi ettevõtmisega rahule.

„Üritus, mis pakuks täiel määral lusti lenduritele, peaks olema kinnine, publiku puhul tuleb paratamatult mõõndusi teha,” rääkis Agur, kes on juba aastaid lendamist harrastanud. Pärast üritust nentis ta, et sellegipoolest jäid piloodid päevaga täiesti rahule. „Ei kuulnud ühtki nurinat raja ja võistluse kohta. Tänavu oli tunda ehk veidi rohkem võistluspinget, sest oli, mille nimel end proovile panna,” jätkas Agur.

Päeva tippõnnetusest, lennuralilt viisid peaaühinna, kümblustunni

koju Tiit Paananen ja Kadri Kont-Kontson. Nad võistlesid lennukil Cessna 172.

Teise koha võitsid isa ja poeg Priit ja Alari Palumaa. Nende auhind oli tasuta lend Stockholmist ja tagasi Estonian Airilt.

Hea publik

Ka publikule polnud korraldajatel etteheiteid. Ainuke ebameeldiv vahe-

ARVAMUS

Margus Põldsepp,
traktoribändi eestvedaja

Ettepanek selline asi teoks teha tuli Hendrik Agurilt. Tegimegi siis oma ansambliga Põldsepp ja Pojad kahe kolhoosiaegse looga katset ning see oli suurepärase kogemus. Väga vahva oli esineda. Jäime rahule, ehkki kaks takti aeglasemalt oleks paremini välja kukkunud. Kui tuleb võimalus midagi samalaadset korrata, siis miks mitte!

juhtum oli kiirust piiravate liiklusmärkide vargus päeva lõpul.

„Üldiselt hoiti korda hästi ja väikeste möödalaskmistega koha pealt ei hakanud ka meie juuksekarva lõhki ajama,” nentis Agur.

Huvilised said lennupäeval raha eest õhusõitu teha. Alles päeva lõpuks kohale jõudnud õhupallile jäi lennusoovijaid liiga väheks ning nii uudistati seda maa pealt.

Katrin Johanson („Sakala”)

• Piirivalve lennusalga lennuk AN-2

ELERIN ÖÖVELI foto

MULGIMAA ARENDUSKODA ESITAB RAHASTAMISTAOTLUSE

28. juunil toimus Abja-Paluoja Mulgimaa Arenduskoja üldkoosolek, kus otsustati esitada PRIA-le taotlus Mulgimaa Arenduskoja strateegia jätkamiseks rahastamiseks aastatel 2011–2013 maaelu arengukava 2007–2013 Leader 4-meetme raames.

Kui taotlus on PRIA-le esitatud ja kõik nõuded täidetud, siis on võimalus uued taotlusvoorud avada juba 2011. aasta esimeses pooles. Ka edas-

pidi on võimalik taotleda projektitoetusi meetmetes toodud tegevusteks.

Projektitoetust võib taotleda kohaliku tegevusgrupi piirkonnas tegutsev ettevõtja, sihtasutus, mittetulundusühing (sealhulgas kohalik tegevusgrupp ise) ja kohalik omavalitsusüksus. (MTÜ Mulgimaa Arenduskoda tegevuspiirkonda kuuluvad Abja, Halliste, Paistu ja Karksi valla ning Mõisaküla linn.)

Üldkoosolek jõudis strateegia muutmise otsusele, kui tahetakse uue programmi perioodile kindlamalt vastu minna. Vajalik on sisse viia täpsustused, mis annavad toetuse taotlejale informatsiooni. Strateegia muutmise töörühmad alustavad septembris, et leida praeguse strateegia kitsaskohad. Uuendatud strateegia esitatakse detsembris üldkoosolekule kinnitamiseks.

12-liikmelisse töörühma kuulu-

LEADER
EESTI

vad igast piirkonnast üks esindaja ja juhataja liikmed. Kõikide arenduskoja piirkonnas elavate inimeste mõtted, arvamused ja ettepanekud on oodatud. Need tuleks esitada e-kirjaga või postiga.

Mulgimaa Arenduskoda palub tagasisidet esimese programmipe-

riodi kohta ning selle kohta, kas meetmed rahuldavad ettevõtjate, mittetulundusühenduste ja omavalitsuste ootusi. Tagasisidet saab anda meie kodulehe www.mulgimaaarenduskoda.ee kaudu.

Piret Leskova,
Mulgimaa Arenduskoja tegevjuht

Sõnumeid

Konkursi võitis Ain Peensoo

21. juunist kuni 19. juulini toimunud fotokonkursil „Minu Roheline Karksi vald” osales 11 fotograafi, kelle töödest valis žürii välja 59 fotot, mida on võimalik näha valla kultuurikeskuse teise korruse fuajees.

Võitjate fotodega on võimalik tutvuda Karksi valla koduleheküljel www.karksi.ee.

Peaaühinna Maksifotolt, kinkekaardi väärtuses 2000 krooni võitis Ain Peensoo fotoga „Päikesetõus Tuhalaanes” ja B-vanusegrupi auhinna, kinkekaardi Maksifotolt väärtuses 1000 krooni võitis Lembit Kaljura fotoga „Karksi vallamaja Polli teel”. Eriauhinna Maksifotolt, kinkekaardi väärtuses 500 krooni said Neno Sõmmer fotoga „Veepeegel”, Enn Sarv fotoga „Sild Euroliitu” ja Silja Mäetamm panoramaalseeria fotodega „Karksi-Nuia paisjärv”.

Et ühtegi A-vanuseklassi tööd konkursile ei esitatud, otsustas žürii lisada auhinnaraha 1000 krooni eriauhinna võidufondi.

Auhinnad anti võitjatele kätte konkursi „Minu roheline Karksi vald” näituse avamisel 9. augustil.

Vallavalitsus ja žürii tänavad kõiki fotograafe konkursil osalemise eest!

Dmitri Orav

Pered tegid õppereisi Jõgevamaale

Sudiste Maanaiste Selts on korraldanud igal suvel peredele õppe- ja puhkereisi. Tänavune sõit viis Jõgevamaale.

Esiteks käisime Elistvere loomapargis, kus nägime Eestis elavaid loomi üsna looduslikus keskkonnas. Seal olid euroopa piison, põdrad ja põhjapõdrad, metssead ja -kitsed, kabehirved, pruunkaru, aga ka ilves, rebane ja kährkkoer. Siseruumides tutvusime merisigade ja teiste närlistega. Loomapargi retke hõlbustasid infotahvlid ja giidid.

Seejärel sõitsime Vuudila mängumaa, mis asub Tabivere valla Kaiavere külas. Mängumaa oli väga värvi- ja seiklusrohke. Veetsime aega batuudil, takistusradadel ja ronimistornis. Mängisime veejalgpalli, lasime liugu veelumäel ja sõitsime motoraadadel. Saime osaleda paintballis, sõitsime vesiratta ja sõudepaadiga ning oli ka võimalus forelli püüda.

Seal oli imeline loodus ja uhked vanast hoonest restaureeritud peotallid ning mängutoad. Lastele meeldis eriti atraktsioonide peal hullata. Meie seltskond oli väga tugev, et suutis palava ilmaga seda kõike nautida. Täna osalejaid!

Krista Kunimägi,
Sudiste külaemaja perenaine

KARKSI VALLAVOLIKOGUS

14. augusti istungil

Osa võtsid Andre Aavastik, Hendrik Agur, Katrin Kivistik, Harri Kuni-mägi, Leo Lüiber, Heino Luik, Indrek Palu, Raimo Sarv, Tarmo Simson ja vallavanem Arvo Maling. Puudusid Liidia Klaas, Alli Laande, Laili Lamp, Olavi Piik, Maire Sala ja Enn Sarv.

♦Eraldati Karksi Kultuuriseltsile reservfondist 381 000 krooni toetust projekti „Karksi külamaja katuse remont“, Sudiste Maanaiste Seltsile 85 100 krooni projekti „Sudiste külamaja katuse remont“ ja Karksi-Nuia Rattaklubile 86 700 krooni projekti „Sokaoru terviseraja taastamine“ finantseerimiseks.

KARKSI VALLAVALITSUSES

17. juuli istungil

Osa võtsid Arvo Maling, Jüri Kert, Ly Laanemets, Andi Sömmmer, Urmas Suurpuu ja vallasekretär Inge Dobrus.

♦Anti luba Mulgimaa Elu Edendamise Keskusele Mulgi maratoni korraldamiseks Karksi vallas 24. juulil ja mittetulundusühingule Tuhalaane Ühenduse Kodukant Viljandimaa külade suvapäevade-suveolümpia korraldamiseks Tuhalaanes 31. juulist 1. augustini.

♦Otsustati jätta rahuldamata Enn Sarve taotlus veeprogrammi toetuse saamiseks hajaasustuse veeprogrammi programmdokumendis taotlejatele esitatavatele nõuetele mittevastavuse tõttu ning Tiit Kase ja Ivi Lutsu taotlus taotleja majapidamisele esitatavatele nõuetele mittevastavuse tõttu.

♦Otsustati jätta rahuldamata MTÜ Tare Vesi veeprojekti taotlus Tare pumbamaja kinnistul, Raimond Vahe-ri taotlus Paanikse kinnistul, Maie Kooritsa taotlus Mäeunivere kinnistul, Avo Kangro taotlus Pilgo kinnistul, Lillioja kinnistu Morna külas 39 296 krooni; Andres Torim, Orava kinnistu Morna külas 30 442 krooni.

♦Otsustati rahuldada järgmised veeprojekti taotlused: Herli Vene, Karksi-Liivaku kinnistu Morna külas, toetussumma 36 913 krooni; Oie Palu, Mulgi elamu kinnistu Sudiste külas 8808 krooni; Laine Tempel, Nurmetsa kinnistu Hirmukülas 27 505 krooni; Viive Siirus, Pilgo I kinnistu Sudiste külas 7006 krooni; Svetlana Valberg, Olli kinnistu Arikülas 26 380 krooni; Arne Kirik, Viivre kinnistu Metsakülas 23 650 krooni; Ülo Pöder, Lillioja kinnistu Morna külas 39 296 krooni; Andres Torim, Orava kinnistu Morna külas 30 442 krooni.

♦Pikendati Elerin Oöveliga sõlmitud hajaasustuse veeprogrammi toetuslepingu tähtaega 31. augustini 2010.

♦Määrati toimetulekutoetus 37 taotlejale kokku 57 833 krooni.

13. augusti istungil

Osa võtsid Arvo Maling, Jüri Kert, Andi Sömmmer, Urmas Suurpuu ja vallasekretär Inge Dobrus. Puudus Ly Laanemets.

♦Anti mittetulundusühingule Mulgimaa Elu Edendamise Keskus luba Karksi lennupäeva korraldamiseks Karksi lennuväljal 14. augustil ja Karksi Noortetiatloni korraldamiseks Karksi-Nuia paisjärvel ja tähistatud radadel 21. augustil.

♦Otsustati muuta Karksi valla 2010. aasta eelarvet ja lisada eelarvesse sihtotstarbelise eraldisena tasan-dusfond 572 000 krooni ning suurenda reservfondi 401 000 ja toimetulekutoetust 171 000 krooni.

♦Otsustati üürida Karksi vallale Oliver Giske omandis olev kahetoaline keskküttega eluruum üldpinnaga

50,50 m² asukohaga Lõuna t 1—4 Karksi-Nuias.

♦Anti August Kitzbergi nimelise Gümnaasiumi õpetajale Ragne Jõe-randile üürile eluruum Lõuna t 1—4 Karksi-Nuias ja sama kooli õpetajale Riho Siilile munitsipaaluruum Võidu t 5—12 Karksi-Nuias.

♦Määrati projekteerimistingimuse-rajatise „Elamuspedagoogika õp-perada“ projekti koostamiseks ja peahoone konverentsisaali laiendusprojekti koostamiseks Metsanurga kinnistul Tuhalaane külas; üksikelamu laiendusprojekti koostamiseks Aasa t 10 kinnistul Karksi-Nuias ja rajatise „Elamuspedagoogika õpperada“ projekti koostamiseks Saba kinnistul Tuhalaane külas.

♦Anti kirjalik nõusolek Arne Kirikule veetrassi rajamiseks Viivre kinnistule Metsakülas, Svetlana Valbergile salvkaevu rajamiseks Olli kinnistule Arikülas, Ülo Pöderile salvkaevu ja veetrassi rajamiseks Lillioja kinnistule Morna külas, Andres Torimile salvkaevu rajamiseks Orava kinnistule Ariküla külas ja Renika Evertile sauna püstitamiseks Koidula kinnistule Ainja külas.

♦Otsustati rahuldada 9 korraldatud jäätmeveo tingimuste muutmise ja 15 korraldatud jäätmeveoga mitte-liitumise taotlust.

♦Määrati Univere külas Roosmäe katastrüksuse jagamisel moodustunud katastrüksustele järgmine aadress ja sihtotstarve: Roosmäe, pindala 2,86 ha, Sokaoru parkla, pindala 2010 m² ja Sokaoru, pindala 281 m², — kõigi sihtotstarve on maatulundusmaa.

♦Määrati aadress ja maa sihtotstarve RMK kinnisvara korraldamise talituse 10. juuni kirja nr 3-1.1/505 alusel plaanimaterjali järgi moodustatud 22 katastrüksusele.

♦Määrati toimetulekutoetus 36 taotlejale kokku 55 550 krooni ja ühe-kordne sotsiaaltoetus 16 abivajajale kokku 19 281 krooni ning eraldati lasteaia toidutoetus 3 lapsele.

♦Eraldati valla eelarvest toetust järgmiselt: Jüri Tamtikule 1000 krooni luulevalimiku „Valguseoks 2010“ koostamiseks, toimetamiseks ja trüki-kuludeks; EAOK Karksi-Nuia Püha Aleksei kogudusele valla eelarvest 10 000 krooni projekti „Karksi-Nuia õigeuskiriku katuse konstruktsioonide rekonstrueerimine ja katusekatte uuendamine“ kaasfinantseerimiseks, mis on rahastatud riiklikust programmist „Pühakodade säilitamine“; Karksi-Nuia Aianduse ja Mesinduse Seltsile valla eelarvest 3000 krooni 10. ja 11. septembril Karksi-Nuia sügispäevade ja meefestivali kaasfinantseerimiseks; MTÜ-le Karksi Ordumeistrid valla eelarvest 8500 krooni projekti „Karksi kihelkonna rahvapärimuste tantsivad puukujud“ kaasfinantseerimiseks.

• Reportaazi autor, Nava talu peremees Jaak Kõdar taastab talu, korraldab festivale ja paneb ka kõik raamatusse. ELMO RIIGI („Sakala“) foto

NAVA LAVA FESTIVAL KIRJUTAS END AJARAAMATUSSE

Viies kord! Viies lavastus, viies näidend, viis kraadi kuumust rohkem, kui olla võiks, ja viis korda väsitavam päike.

Saabub esimene buss Tallinnast, 56 inimest, enamik Tallinna Mulgi Seltsi liikmed, kuid on ka taluperemehe esimese klassi koolivend ja -õed, endised äripartnerid, Eesti Televisiooni töötajad, teenekas lasteraamatute kirjastaja, koreograaf, meereasjatundja, Eestimaad armastav baltisakslane ja endine sõjaväeata-see. Neil algas festivalipäev kell kuus hommikul ja lõpeb üle südaöö.

Rivi laskub mäest alla — mööda tiikidest, luuleküünist ja üle kopra-oja, kuni ollakse Eesti ja Läti piiri vahetus läheduses. Siin on Eesti Vabariigi laulupiiripost number 1, mille tegi jämedast männipalgist disainer Heiki Kongi. Isamaalised laulud eesti ja läti keeles, kattelina langedes paljastub kaunis lüüra ning Mulgimaa ja piiriülese koostöö üks uus sümbol on avatud.

Pidupäeva esimese etenduseni luuleküünis on tund. Peremees võtab juhtimise ja viib külalised metsa kahe põliskünnapuu juurde, kus ta seletab, et tee ei lähe läbi metsa, vaid läbi puude kogumiku. Nava talu puistud olid kõik põllumaad, ram-mus muld ja olemusvõitlus kasvatasiid noored puud 300-aastaste künnapuude kõrguseks.

Nava luuleküün on talu ainuke säilinud vana palkhoone, üle saja aasta vana. Remondi järel saab siin mängida laste- ja luuleetendusi ning korraldada seminare. Sada istekohta ja piisav mänguruum.

Viljandi Kultuuriakadeemia näitlejatudengid Ott Kartau, Ragne Veensalu, Kait Kall ja Ivo Reinok alustavad. Etenduse nimi on „Suur pauk“, luuletused kõik peremehe uuest luulekogust „Madallend üle Maakera“, kaunist raamatust erakordsete mäestikufotodega. Kuulda on küsimused: „Kas ma olen aine, hing, kirg või tung või natuke kõi-

gist? Kas neist kübemeist saab kokku elu? Aga tahaks, et saaks ka armastuse.“ Luulekildudest sünnib mõtte- ja tunde- ja sõnadest saavad näitekunsti võtete kaudu elu ja armastus. Luulekogu alapealkirjad „Hakkame inimesteks“, „Ma armastan“, „Oh, te poisid“ ja „Madallend“ annavad mõtlevale noorele lavakunstnikule võimaluse ennast väljendada, kasutades liikumist, muusikat, hääli ja vaikumist.

Aplaus on tormiline. Kuulen ütlemisi, et olin lausa transis, alles nüüd sain sisust aru jne. Kooliteatri lapsed, kes etendust vaatasid, kiirustasid suurtele mõeldud raamatut ostma ja läksid küüni nurga taha oma luuleetendust looma.

Üks tund mulgi lõunale ja nüüd koguneb juba mitusada külalastat pealava varju pakkuva purikatu-alla. Tunnen ära põllu- ja metsamehi, näen mitut professorit, edukat äri-meest, filmirežissööri, vallavanemat ja linnapead. Koos nendega armastamegi ooperit. Täispikk kontsert ooperi- ja lauluklassikast. Monika Evelin ja Roland Liiv, Mulgimaalt pärit öde-vend, sopran-tenor, on end tuntuks laulnud mitmes Euroopa ooperiteatris ja festivalidel. Kavalehel Mozart, Tšaikovski, Offenbach, Bizet, Massenet, Stravinski, de Falla, Lara, Kalman ja meie poolelt Kapid, Türnpu, Saebelmann.

Talu kunagises õunaaias! Saaks mingilgi viisil vaimude kaudu sosistada neile onudele ja tädidetele, vana ja vaarvanematele, kes siia oma armastuse ja tervise jätsid, et kuulake, et see on ka teie pidu.

Laul sulas põlispuudesse kui hommikune udu. Kontsertmeister Dmitry Pavlovi klaverisoolo aga võttis viimase talu vanalt Rathke klaverilt. Nagu paitus hingele oli üks kõrva kostnud arvamus. Ei suuda loetleda kõiki neid sõnu, mis kontserdi erakordsust rõhutasid. Nende kahe laulja toomine Nava Lavale on tunnustus mulkide üksmeelele kogu maailmas, aga ka

REPORTAAŽ KODUÕUULT

festivalile tervikuna.

Kuumi muusikaelamusi on Nava Lava pakkunud ka varem. Nii toodi otse Salzburgi tänavalt Nava metsa siberlaste kõrgprofessionaalne kristallmuusika grupp.

Festivali kolmas etendus, talupe-remehe kirjutatud näitemäng „Rauksi talu lugu“ oli metsalava peatritus. Laval imik ja nõid, metsavend ja Siberi partorg, küüditajad ja ülesandjad, aga ka armastus, pulmad ja laul. Võiks öelda, et Naval on oma näite-trupp. Nii on Arvo Raimo mänginud kõigis Nava näitemängudes. Ta kor-das aina, et see on tema parim puhkus. Tänavu liitus trupiga Luule Kommissarov. Ka tema lahkus Navalt ühendatud meeleolus. Jälgides kolme etendust võib väita, et erilisi tundmusi said ka vaatajad. Pisaradki pol-nud haruldus. Oli ju tegemist hävi-tatud talupere, varemetsa talu ja aja-loos tundmatu julmusega.

Oeldi ka otse, et tegemist oli Nava Lava parima etendusega. Lavas-taja Silvia Soro, teda toetanud näit-leja Anti Reinthal ja kunstnik Inga Kaldvee suutsid luua visuaalse tun-nete terviku. Stseenid küüditamisest ja Siberist vaheldusid poeröövi ja pulmadega.

Suureks õnnestumiseks ja leiuks tuleb kindlasti arvata Anu Tauli lau-le, mis olid palju rohkem kui kaunis-tus sõnadele. Need olid muusikakeel-sed monoloogid, kõnelused inimese ja maailmas. Jäi kõlama: „On igas puutükis valu ja igas kivis on lein.“

Aire Pajuri ja Riho Rosbergi nõiaapaar avas uuel moel nende näit-lejavõimed, andes võimaluse avasta-da ka iseennast. Nende emotsionaal-ne grotesk sidus näidendi episoodid ajas ja tegevuses. Luule Kommissarovi kohta võib öelda vaid üht: Luule on alati Luule.

Teist aastat näitas end parimast küljest Abja ja Karksi-Nuia segakoor „Kaja“ Anne Mägi juhatusel. Massi-steenides oli kooril juhtiv osa. Jät-kus osavust ka sõnalisteks repliiki-deks. Kandvaid osatäitmis jagus Lil-li küla näitlejatele. Koostöö kutseliste-ga on viinud nende taseme üsna lähedale professionaalidele.

Ja siis lapsed. Noorteteater „0“ Sil-via Soro juhendamisel kandis ette uue tüki, Silvia Soro kirjutatud „Mede ilve-se“ – iki mulgi kiilen nagu kik siin Nava pidupäevan. Tasuta etendus ajal särasid võidu lapsed, päike ja vaatajad. Küllap ka festivali toetajad: Eesti Kul-tuurkapital, Karksi ja Helme vald, Tõr-va linn ja kümned eraisikud.

Vana hea tava kohaselt läksid tae-valuugid valla tund pärast viimast etendust.

Reportaaž taluõuult võiks kesta läbi aasta. Suure Looduse Festival ei jäta päevagi vahele, olgu ilm missu-gune tahes. Vahelduvad dekorat-sioonid, värvid ja hääled. Eluteatrist väljumiseks pole kõrvalust.

Jaak Kõdar

Karksi kolmanda ordumeistri valimised

Päike on end mõnusalt kerra tõmmanud, jagades maale ja inimes-tele pehmet soojust. Mahe tuul sili-tab puude oksid, mis on uinunud öndsasse unne. Niidetud hein lõh-nab uimastavalt ja linnulaul rahus-tab lõogastunud meeli. Mitte miski ega keegi ei reeda aasta tähtsünd-must Karksi piirkonnas, Karksi ordumeistri valimist.

Kaugelt-kaugelt kostab kurjakuu-lutav müra, mis kiiresti jõuab ordu-linnuse väravateni. Hirmsa jõu ja ra-ginaga avanevast väravast paiskub sisse paks tolmutu, millest väljub neli vaprat vägimeest! Tulejonele astuvad seekord neli julget ja pari-mates aastates karmiilmelist noor-meest. Rinnad kummis ja juuksed tuules lehvimas, minnakse vastu pöörastele jõuproovidele ja katsu-mustele. Odad lendavad, hobused perutatavad, ajud ragisevad ja ordu-piigad kilkad. Higi silmis ja vere maitse suus, jõutakse viimast jõudu kokku võttes tandrile, kus lossirahvas teeb osavama, tugevama, targe-ma ja ilusama ehk kõige-kõige-kõige valimisel karmi, kuid õiglase otsuse. Otsuse langetamine on selge ja ühe-selt mõistetav – millise võistleja ette koguneb rohkem rahvast, see ongi väljavali.

Rahvast koguneb rohkelt kõikide võistlejate ette, kuid peagi saab sel-geks, et võitja otsustavad kaks väge-vamat. Käib tihe rebimine. Nii võist-lejate kui ka nende valijate adrena-liiniskaala on põhjas.

Kuigi mõlemad võistlejad kogu-avad mitusada hääli ta neid loetakse

• Ordumeister Almar Kalam

KAI KANNISTU foto

korda viis ka üle, otsustavad võitja neli enamhäält.

Võitja oli seepeale häälingus ja ei suutnud oma õnne uskuda. Suu-rest õnnest joovastatuna ei suutnud ta kohe tunda rõõmu sülle kukkunud autasudest. Esimesel hetkel ei pidanud ta miskiks kullast ja briljan-tidest krooni, Mulgimaa parimat hobust, kolmandikku Karksi kihelkon-na maad, poolt Karksi valla eelarvet ja nii edasi. Värske ordumeister püüdis oma peas välja selgitada põhjust,

mis andis talle neli enamhäält. Enda arvates ta kõige osavam ei olnud, tu-gevam ja targem ka mitte. Järele jäi vaid üks omadus, mis võis selleks põhjuseks olla. Vastuse üle superhü-perõnnelik olles, julges ta seda ka en-dale tunnustada – ilmselt olin ma kõi-ge ilusam.

Täna on oma poolehoidjaid usal-duse eest!

Almar Kalam,

Karksi kolmas ordumeister, valla kultuurikomisjoni liige

• Eva Lotta harjutab sillal tasakaalu.

MAIE MOOSESE foto

Lasteaial on uus õppeväljak

Lasteaedade juurde rajatud liik-miskasvatuse õppeväljakud on üks võimalusi tutvustada lastele liikluse aabitsatõdesid lõbusate liikumismängude läbi. Seal omandatud õiged käitumisharjumused saavad heaks aluseks sellele, kui-das jalakäijana ja hiljem jalgrattu-rina õigesti liigelda.

Meie lasteaias ees hallile asfaldile joonistatud rõõmsates toonides jooned ja värvilaigud pakuvad rohkelt liikumismängude võima-

lusi, kusjuures mänguhoos saavad selgemaks liikluse märkide ja teekäitumise tähendused ning liikluse reguleerija märguanded.

Liikumisraja kasutamiseks on Maanteeameti liiklusohutuse osa-koostanud õpetuse, mille jär-gi lasteaialapsed harjutavad.

Loomulikult võivad ka teised linnalapsed väljakul oma oskusi lih-vida. Aga palume hoolivat suhtu-mist! Argem rikkumegem ilusat ja va-jalikku mängumaad! Ülle Metsa

• Külapäevale oli tulnud palju rahvast.

REIN EIGERI foto

KÜLAPÄEV MURRIL

See inimene, kes on ehitanud maja, andnud järglasele elu või istutanud puu, pole elanud asjata (V. Osila)

Selline moto on Murri häärberi voldikul ja tore on, et üks kaunis koht vallas on korda saanud ja hooldatud. Siin on ukсед avatud ja kohalikel inimestel on võimalik kokku saada ning üritusi korraldada.

Laupäeval, 24. juulil oli Murri häärberis Morna, Muri ja Suuga küla päev, kus ühtlasi tähistasime 80 aasta möödumist häärberi ostmisest ja selle väljaehitamisest.

1990-ndatel aastatel lootusetus olukorras olnud hoonetekompleksi taastamise algusest on nüüd möödunud 10 aastat. Öues röömustavad silma öitsvad roosid ja suvelilled, korras hoiatud muru ning külastuseks avatud hooned. Külavanem Leili Nael teeb soovijatele ringkäigu häärberis ja selle ümbruses. Igal aastal on kohta edasi arendatud, viimasel ajal

on eeskätt korrastatud haljastust.

Külapäeva esimese osa sisustasid sõnavõttud Murri häärberi ajaloost ning külaliste tervitused ja meenutused. Nende hulgas olid muinsuskaitsete esindaja Anne Kivi, Mulkide Seltsi esindaja Helju Lehesmets, Paistu vallavanem Ene Saar, Karksi Kultuuriseltsist Helve Joon ja Anne Kaljumäe ning Tallinnast programmijuht Kaja Kaur. Loomulikult olid kohal endised ja tänased külaelanikud ning naabrid.

Sõnavõttudele järgnes kultuuriprogramm. Esinesid poetess Elle Eha-Are, rahvatantsurühmad Mari ja Tantsurööm ning Tuhalaane Külaperede Seltsi isetegijad. Väikese muusikalise etteaste tegi Janek Kaeramaa. Alati on nauditavad Ants Tombi ja Ermas Heinaste etteasted. Soojal suveõhtul pakkus

kokkutulijatele mõnusat varju puude rohelus ning tantsijate rahvarõivaste kauniduse tõi välja roheline õuemuru.

Kontserdi esimene osa lõppes supisõõmisega, seejärel pakuti kohalike perenaiste valmistatud suurepäraseid kuppsetisi ja kohvi. Suur tänu Luule Suurpuule, Maya Seinile ning nende abilistele.

Kultuuriprogrammi teise osa täitis matk Nuutsaku järve äärde, kus teel tehti peatus muinasküla tähise juures. Järve ääres esinesid Abja-Paluoja tantsurühm Vallatud ning Kohila laulu- ja mänguansambel.

Külapäeva kava oli kokku pannud külavanem Leili Nael. Ja sinne külapäev on alati alkoholivaba üritus, kus hinnatakse mineviku väärtusi, rahvalikkust ja eluterveid kombeid.

Osavõturohke (123 inimest) päev läks igati korda. Tänuõnad kõigile, kes selle korraldamisel abiks olid. Külapäeva toetasid kohaliku omavalduse programm ja Karksi vald.

Saida Lokk

• Sudiste külapäev peeti Pisina talus.

PEETER JOONE foto

Sudiste külapäev peeti Mäekülas Pisina talus

„Ma tahaksin kodus olla...“ – nii alustasid külapäeva ühislauluga Pisina talu rajanud Johann-Ferdinand Schultzi järeltulijad. Päeva juht ja peakorraldaja oli Pisina talu perenaine ja Sudiste Maanaiste Seltsi juhatusel Liivi Jõe.

Avar taluõu, lipuehtes talumaja ja lahke pererahvas tervitasid saabujaid. Peagi kostsid pillihääled ning rahvas kogunes peoplatsile. Sudijate folkloorirühma esinemisele järgnesid külaliste tervitused. Üllatuskülastusena saabus Ugalast Piret Aus, kes lõi kampa Kersti Nurga pillimeestega ning külalpidu jätkus ühislaulude ja tantsudega.

Lõunasöögiks pakkus pererahvas maitsvat suppi ja taluleiba. Hästi maitsesid ka külapäevaliste toodud kuppsetised. Loosiõnne prooviti Sudiste Maanaiste Seltsi käsitööde õnneloois.

Liivi Jõe kujundatud väikeses ajaloonurgas võis näha stende 1938. aastal

olnud taludest Hirmukülas, Mäekülas ja Sudiste külas. 130 aastat tagasi Pisina talu rajanud J. F. Schultzi pottsepatööde tunnustajateks olid tänaseni säilinud savivormid ja ehituskivide detailid.

Külapäevad on röömsad taaskohutumiste ja meenutuste päevad, kuhu tulla koos perega. Sudiste Maanaiste Seltis on korraldanud oma piirkonna külade päevi 1996. aastast alates. Eelmisel aastal muudeti külapäevade toimumise kohta ja vormi – tavapärase külakeskuse asemel korraldatakse külapäev mõnes talus, kus saab meenutada selle koha ajalugu ning kogeda selle talu tegemisi.

Sudiste Maanaiste Seltis ootab ettepanekuid, kes võtab järgmisel aastal külapäevalisi vastu oma talus.

Helve Joon

130 aastat Pisina põlistalu

Tartust tulnud ja Riias pottsepak

õppinud Johann-Ferdinand Schultz (1838–1908) töötas Karksi mõisas pottsepana. Tal avanes võimalus osta 65 hektarit mõisamaad Mäeküla järve äärest, kuhu ta rajas 1880. aastal Pisina talu. Koos oma poja Hugoga (1863–1934) vormisid nad telliseid.

Talu jäi aga Johann-Ferdinandi noorimale lapsele Ulrikesele (Ella, 1902–1989), kes abiellus õppinud põllumehe Endrik Räägeliga Vanause talust Anikatsist. Peremees ehitas Pisinalle maakivist lauda ja kuivati. Ta tehti nõukogude ajal kulakuks ja pere kolis ära Pärnusse.

Kolhoosi ajal ehitati elumaja ümber kolmeks korteriks.

Omandiõiguse tagasi saanud Räägelid müüsid 1999. aastal Pisina edasi Johann-Ferdinandi teise lapse Emilie (1871–1927) pojatütrelle Liivi Jõe, kes oli parajasti otsimas kohta tagasi Eestisse pöördumiseks ja siin elama asumiseks.

Liivi Jõe

KULTUURIKALENDER

KULTUURIKESKUS

- K, 1. 09 Toomas Altnurme maalide näitus I ja II korruse fuajees
- R, 3. 09 kell 16 Mall Vesiloo lapitehnikas autoritööde näitus Sinises saalis
- R, 10. – 11. 09 Karksi III Meeefestival
- L, 18. 09 kell 12 Promed-palsami näitusmüük
- P, 19. 09 kell 13 Klaverikontsert „Tantsides läbi maailmamaade“, pianist Leelo Kõlar
- L, 25. 09 kell 11 Teine viiulisõprade koosmängupäev

LILLI KÜLAMAJA

- N, 23. 09 kell 12 Pärastlõuna teelauas „Tere, sügis!“

SUDISTE KÜLAMAJA

- K, 29. 09 kell 15 Mihklipäeva tähistamine ja hoidiste degusteerimine. Ringid alustavad tegevust sügisel, ootame uusi osalejaid.

KARKSI-NUIA RAAMATUKOGU

- Näitused**
01. 09 – 24. 09 „Eeva Park 60“ ja „Koolilood“

KARKSI-NUIA LASTEAED

- K, 1. 09 kell 10 Tarkusepäeva tähistamine
- N, 23. 09 kell 9. 30 Matkapäev „Tere, sügis!“
- K, 29. 09 kell 9. 30 Mihklipäeva tähistamine

AUGUST KITZBERGI NIMELINE GÜMNAASIUM

- K, 1. 09 kell 9 Kooliaasta avaaktus kultuurikeskuse saalis
- N, 23. 09 Sügise sünnipäev
- 27.–29. 09 Nunnunäitus
- K, 29. 09 Mihklipäeva laad

Boris Takk – 85

Mul on rõõm Sind õnnitleda ilusate numbritega juubeli puhul ja meenutada Sinu eluteed. Üks osa teest on meil mõlemal ühine tänu ansambli Lustipill, kellel samuti on selle aasta sügisel juubel – 35 aastat tegevust.

Oled läbi ja läbi Viljandimaa mees. Et oled sündinud Viljandis, siis just Sulle sobivad laulu „Viljandi“ sõnad, mida koos Lustipilliga lauldud: „Hea on olla, kui sõbrad su juures, linn kaunimaks muutub veel. Laulad ja mängid siis rõõmust nii suurest, tants kõikjal saatmas sind on eluteel.“

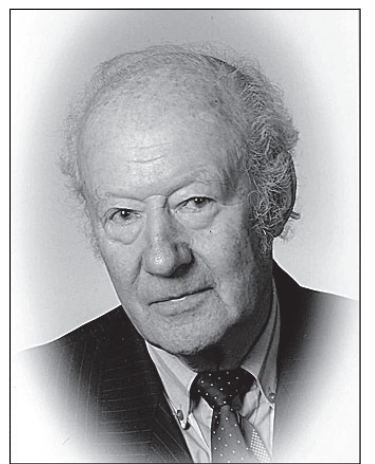
Lapseohtu noormehena pidid Sa sõtta minema, kuid tulid elusalt ja tervelt tagasi. Karastusid ja pidasid katsumustele vastu. Sõjajärgsetel aastatel olid Sul õppimine ja töö leidmine kitsendatud. Keskkooli said küll ära lõpetada, aga kõrgkooli ei olnud võimalik minna, sest olid sõdinud valel poolel.

Karksi-Nuia tulid 22-aastase noormehena. Töötasid algul Pöögile meiereis, siis autojuhina (lühikest aega ka Viljandis) ja lõpuks Nuia EPT autoremondi töökojas tsehhi juhatajana. Siin täitus ka Sinu unistus – ehitada maja ja luua kaunis kodu. Seda kaunidust suurendab Sinu järeltulijate hulk, nimelt kuusteist. Need on lapsed, lapselapsed ja lapselapselapsed.

Oma põhitöö kõrvalt jõudsid alati endast palju teistele anda ja rõõmu vastu saada. Taidlus on olnud suur osa Sinu elust. Oled laulnud edukalt meesansambelis ja meeskooris, praegugi laulad veel kirikukooris ja solistina ansambli Lustipill. Kooris bassi lauldes oled olnud koorile kindel põhi. Sinu hääl sulatab meeldivalt kokku ka teised hääled. Ise viskad tihti laulmise kohta nalja: „Ainult kukk ja kõster laulavad kaine peaga.“

Lustipilli tulid paar kuud pärast selle asutamist solistina laulma ja oled raudvarana püsinud tänaseni. Tunnetad sügavalt ansambli hinge ja ühtset vaimu. Oled korduvalt öelnud, et see on palsam hingele ja et koos olla on lihtsalt rõõm. Esimene laul, mida Sa Nikolai Leet-siga laulsid ja mis rahva sekka läks, oli „Kodukoht Karksi“.

Oleme palju Sinuga muusikat teinud ja reisinud, ka koos rahvatantsijatega. Meelde jäävad välismaised kontsertreisid on olnud Soome, Rootsi, Saksamaale, Hol-

landisse, Tšuvašsiasse ja Mordvasse. Oma lauludega tood praegugi palju rõõmu Viljandi represseeritud klubile ja paljudele teistele.

Oled olnud aktiivne aianduse ja mesinduse seltsi arendamisel, aidates ka palju kaasa selle maja ehitamisele. Ka sport pole Sulle võõras. Vettehüpped, langevarjuhüpped, allveesport, autoralli ja autokross – kõike tegid Sa kogu hingest. Olles kultuurikomisjoni esimees, püüdsid Eesti rahva kultuuri alles hoida ja edasi viia. Praegugi on Sinu suurim soov, et eesti rahvas jääks püsima.

Elu üle oled Sa targalt juurelnud, kuid tihti huumoriga võtnud. Alati on Sul igaks elujuhtumiks anekdoot, mis näivald tõsise olukorra naljaks muudab. Nii elad Sa jõuliselt edasi hoolimata sellest, et alles hiljuti kaotasid enda kõrvalt abikaasa. Ise ütled, et ei taha olla seltskonnalõvi, aga Su haaravad jutud ja Su olek kisub tahes-tahtmata sinnapoole.

Kui Sind iseloomustada väikse huumorivarjundiga, mis küll sada protsenti õige on, siis kõlaks see nii: Sa oled naljamiis, laulumiiis, tantsumiiis, töömiis, aiandusmiis, spordimiiis, sõjamiis, jõuluvanast miis (45 aastat) ja noor miis.

Õnnitleme Sind Sinu juubeli puhul! Soovime Sulle jätkuvat head tervist ja et läheds korda kõik, mida ette võtad!

Laul, mida Sa oled paljudele laulnud – nimelt „Sünnipäeva polka“, sobib nüüd hästi Sinu juubeli puhul just Sulle: «Nüüd asi on sedasi, et tuleb aga minna edasi! Julgelt käia oma rada, löögu ette kas või sada!»

Vello Ainsalu

Foto kroonikast

• Boris Takk laulab 1985. aastal Lustipilli 10. juubelil.

III MEEFESTIVAL

Reedel, 10. septembril Karksi ordulinuses

- 19.00 Meefestivali väljakuulutamise — Almar Kalam, Karksi ordumeister 2010
 19.30 Kontsertprogramm „Müstilised helid“ Karksi Peetri kirikus. Esinevad Ene Nael, Kadri Mägi, Karksi-Nuia Muusikakooli õpetajad ja õpilased
 20.15 „Ürgses rütmis“, kava Karksi-Nuia noortelt valguse ja trummihelinate saatel
 20.30 Esineb ansambel Onupoeg
 21.00 Tulede mäng
 21.15 Esineb ansambel Onupoeg
 22.00 «Pimeduse ja valguse ovatsioonid» Järgneb OÜ line-tantsupidu (korraldaja Eneli Pöder)

Laupäeval, 11. septembril kultuurikeskuses

- 10.00 Laada avamine ja tervituskõned. II korrusel koosolekute ruumis loengud
 10.30 „Mesindus Euroopa Liidus ja Eestis“ — Aleksander Kilk, Eesti Mesinike Liidu esimees
 12.00 „Mahe mesindus tegelikkuses“ — Eha Metsallik, mesinik
 13.00 Kohtumine põllumajandusminister Helin-Väldor Seedriga
 14.00 „Mesilaste haiguste levik Eestis“ — Arvi Raie, Veterinaar- ja Toiduamet peaspetsialist
 15.00 „Mee suvi 2010“ — Antu Rohtla, filosoofidoktor

Laada- ja kultuuriprogramm

- 9.00 Kultuurikeskuses, parklas, vanas raamatukogus ja õues meetoote, tarvikute, sügisandide ja istikute müük. Mesindusalase kirjanduse näitus ja töid käsitöömeistritelt: kudumid, õmblustööd, ehted, keraamika, korvid, luuad, saunavihad jm. Avatud on müügipunkt koolinoortele. Üllatused ja loterii, baatut ja elektriautod
 10.00 Näputöö õpitoad vanas raamatukogus, meemassaaž (vajalik eelregistreerimine) ning vanade mootorsõidukite ja jalgrataste näitus
 11.00 Puuskulptuuri „Tantsivad mulgid“ avamine
 12.00 Sinises saalis Mall Vesiloo lapitehnikas tekstiilide näitus, lastele lüdi Juhkamsoni juhendatav õpituba ja näomaalingud. Lille- ja sügisseedete valmistamine (juhendaja Inna Raud)
 12.00 Meetoitude degusteerimine II korrusel kohvikus (pilet 5 kr)
 13.00 Raamatukogus jututuba lastele
 13.30 Täidlejate kontsert laadaplatsil
 16.00 Meefestivali lõpetamine, loteriivõitude loosimine ja kontsert. Esineb Kihnu Virve pereansambel, pääse 25 kr

Ka noorte kunstistuudio alustab

Karksi Noorte Kunstistuudio annab teada, et 3. ja 4. septembril, s.o reedel ja laupäeval kella 13—17 võtame algavaks õppeaastaks vastu uusi õpilasi. Õppetöö algab aga kolmapäeval, 15. septembril. Asume endiselt Pärnu mnt 8 teise korruse ruumides. Tulge ja tutvuge, mõelge läbi ja otsustage. Infot saab 5649 0889, 5650 6138 või öhtuti 433 1209.

Are ja Hülle Haab

Kunstikojas algaval hooajal

- Klassikaline portselanmaal kõrgkoomusahju põletusega – juhendaja Ene Kurs
- Keraamika – juhendaja Hülle Haab
- Kirjakunst – juhendaja Are Haab
- Joonistamine-maal – juhendaja Hülle Haab
- Klaasisulatus-vitraaz
- Siidimaal aurutamiseiga
- Nahakunst – Kristel Kõuts

Täpsem info tel 5650 6138, öhtuti 433 1209.
 Soovime kõigile rõõmsat ja loominguulist uut hooaega!

Hülle Haab

Sudijad võorustasid liivlasi

XXIII Rahvusvahelise Folkloorifestivali „Baltica 2010“ ajal oli 180 väliskülalise hulgas ka liivlaste rühm Kandla Lätimaalt. Liivimaa külalisi võttis vastu Sudiste Maanaiste Selts. Esimesel päeval toimus Karksi kultuurikeskuses Sudijate folkloori-

• Maalilaager Taageperas

ARE HAABI foto

• Koos liivlastega Sudiste külakiigel

PEETER JOONE foto

rühma ja liivlaste ühiskontsert ning liivi tantsude-laulude õpituba. Teisel päeval tutvusid hõimukaaslased Karksi valla vaatamisväärsustega

ning viibisid Sudistes, kus neid kostitati kama ja suupistetega. Samas peeti edasise koostöö plaane.

Helve Joon

Õnnitleme sünnipäeva puhul!

3. september	Eha Kartau	Karksi-Nuia	75
4. september	Marve Tamm	Tuhalaane	65
8. september	Voldemar Tamm	Metsaküla	80
8. september	Juhan Siniväli	Muri	75
9. september	Hans-Alfred Priimägi	Mäeküla	80
12. september	Boris Takk	Karksi-Nuia	85
13. september	Maie Oder	Karksi-Nuia	65
17. september	Ants Juhkamson	Karksi-Nuia	70
22. september	Ülo Pugal	Karksi-Nuia	75
23. september	Ilme Katmann	Karksi-Nuia	65
26. september	Kaljo Jänes	Pollu	75
26. september	Mati Rätsep	Univere	70
27. september	Astrid Tomišinets	Karksi	65

Õnnitleme väikesi vallakodanikke ja nende vanemaid!

7. juunil sündis Eha ja Georg Lullo perre poeg GREGOR.
 9. augustil sündis Annika Sosi ja Argo Lille perre poeg ANDRI.

Esimene Mulgi maraton pälvis kiidusõnu

Esimene Mulgi maraton meelitas ajaloolisele Mulgi magistraalile üle saja jooksusõbra. Neist 58 võtsid ette pikima, maratonidistantsi Mustlast Abja-Paluoja. Kolm katkestasid. Ajaga 2:47.23 tuli ülekaalukalt võitjaks Mart Andresson klubist Alternatiivsed Jooksjad Staieri jooksjate Heinar Vaine (2:58.09) ja Andi Linna (3:02.) ees. Naistest võitis sama distantsi Monika Irvs klubist Maratonsport ajaga 3:23.04.

Polli Abja-Paluoja kulgenud poolmaratoni võitis meestest Jaan Jänes Staierist (1:17.14) ja naistest Kerti Einstein Sportkeskus.ee-st (1:39.52). Hallistest alanud 6,5 km jooksu võitsid Matis Moks Staierist (0:25.16) ja Gina Bergmann Spartast (0:28.59).

Uhtlasi selgitati maratonijooksus esimest korda Viljandimaa meistrid. Meestest olid esimesed kolm Heinar Vaine, Andi Linn ja Joosep Tammemäe ning naistest oli esimene Anneli Lenk. Lühike tagasiside korraldajalt.

Paljukardetud kuum ilm mängis võistlejatele ja korraldajatele kätte parima kombinatsiooni, mida üldse sai ihaldada: eelneval ööl kastas paduvihm kruusateed tolmuvabaks ja pesi õhu puhtaks. Temperatuur oli maratoni startis Mustlast 24. juuli hommikul kell 8 17 kraadi, mis on jooksmiseks ideaalne. Autasustamistseremoniaks oli aga finišis Abja-Paluoja

juba 27 soojakraadi. Kõik jooksjad jõudsid talutavas temperatuurivahemikus leitsakuliseks keskpäevaks või pisut hiljem kenasti finišisse.

Esimest korda nii suurte võistlustega kokku puutunud korraldajad küladest, sealhulgas joogipunktide korraldajad andsid ülivõrdes positiivse hinnangu jooksjatele ja vastupidi: jooksjad kiitsid külainimesi. Mängisid pillimehed ja ansamblid. Jooksjaid tervitasid sõbralikud ja veidi suurest spordisündmusest kohmetunud külainimesed, kes küllap järgmisteks üritusteks on enesekindlust ja julgust juurde saanud.

Kiitmist väärivad valdada ladus koostöö. Lõputust vaikkivast konkureerimisest sündis tore ühistöö — see, mida me väga vajame. Täname ka toetajaid, kes missioonitundest tulid väga tänuväärselt kaasa. Peaaühinna kümbelstunni viis võiduna koju kiireim Mulgi maratoni võidumees Mart Andresson.

Õnnestunud jooksupidu andis korraldajatele kindlustunde hakata tegema ettevalmistusi järgmiseks Mulgi maratoni. Jooksjate ülihea tagasiside oli väärikas tasu korraldajatele. Jooksjad kiitsid rasket rada, ülikaunist ja vaheldusrikast loodust ning maastikku ja sõbralikke inimesi.

Hendrik Agur,
 Mulgi maratoni peakorraldaja

Sallasto OÜ müüb poe sisustust: riivid, külmkapid, külmlett, kaal, kassaaparaat koos letiga ja muud. Info tel 504 4361 Malle.

FIE Ilmar Sikk rehvitöökojas Karksi müügil uued suverehvid. Hinnad alates 475 kroonist. Info tel 5300 0000.

Autosalong OÜ Karksis võtab tööle kohusetundliku noormehe autode poleerijaks ja pesijaks. Info tel 504 3394.

TV-antennide ja SAT-TV müük, paigaldus ja hooldus. Digi-TV ja Viisati paigaldus. Info tel 514 2104. Satman TP OÜ.

Esimesed sõjajärgsed

(Algu veebruaris 2004)

Balti Soojuselektrijaama töölepanekuga viiekümnendate aastate lõpul sai võimalikuks Eesti maapiirkondade ja väikeasulaste ulatuslik elektrifitseerimine. Noormehe õppisid kutsekoolides selgeks elektri või liinimontööri elukutse, samu erialasid õpetati ka keskkoolide vanemates klassides. Elektriinseneri koolitati Tallinna Polütehnilises Instituudis ja Tartus Eesti Põllumajanduse Akadeemias. Sellega kujunes elektri alal tugev rahvuslik kaader.

Lisaks Balti elektrijaamale ehitati aastail 1964—1969 Narvast 15 kilomeetrit edelas Mustajõe suudmes teinigi 1600-megavattise koguvõimsusega Eesti Elektriijaam koos kahe 200 meetri kõrgusele ulatuva korstnaga. Ka Balti elektrijaam sai lisaks neljale 150 meetri kõrgusele küündivale korstnale juurde kaks 200 meetri kõrgust. Eesti Elektriijaama masinasaalis töötas 8 turbogeneraatorit, igaüks

Mälestame jäädavalt lahkunuid ja avaldame kaastunnet omastele

LAIN ENNOK	15. 11. 1939 – 23. 06. 2010	Sudiste
NADEŽDA VIH M	19. 12. 1929 – 3. 07. 2010	Karksi-Nuia
MAIE TÄKS	13. 03. 1948 – 16. 07. 2010	Karksi-Nuia
SALME JÜRGEN	27. 06. 1935 – 1. 08. 2010	Pollu
VIVIA MÄÄRFELDT	19. 12. 1930 – 10. 08. 2010	Karksi

võimsusega 200 megavatti. Kahe energiahiiglasega tõusis Eesti elektri tootmisel ühe elaniku kohta maailmas esikohale. Hüdrolektrijaamad minetasid tähtsuse, need kas suleti või konserveeriti. Narva veejõu jaam pandi tööle vaid suurvee ajal, et säilitada hoidla veetaset mõlema soojuselektrijaama jahutusvee tarbeks.

Välialajaamadest suundusid ülekanaliinid 330 000 völdi suuruse kõrgepinge all Leningradi, Riiga ja Tallinna. Vahealajaamades Tartus ja Tallinnas langetati pinge 220 000 ja 110 000 ning piirkondlikes alajaamadades 35 000 ja 15 000 völdini. Kohalikesse alajaamadesse suunati vool pingel 6000 völdi, seal muundati see 0,4 kV kilovöldise pingega kolmeafaasiliseks vahelduvvooluks (s. o. 380/220 V).

Aastad hiljem ühendati piirkondlik alajaamad omavahel, luues nii elektrikatkestuse korral ringtoite võimaluse.

Mõne aastaga elektrifitseeriti 90 protsenti kogu Eesti maapiirkondadest, saartel tuli veel oodata veealuste kaablite paigaldamist. Võrguelektri toime ka Kuustles Kulli tallu, kus elasid tädid Liisa ja Mari. Mõned vanurid keeldusid aga võrguelektrist, põhjendades keeldumist uute ohtudega.

Kui 1961. aastal valmis Kõvakülas Nuia alajaam, veeti sealt kõrgepinge liinid Apja, Karksisse, Kärsnasse, Tõrva ja Hallistesse. Nii jõudiski võrguvool meile Hallistesse ja kadus kohaliku diiselgeneraatori vajadus.

Ahto Jänes
 (Järgneb)

Nahkru talu müüb toidukartulit „Vinetta“, „Fontane“ ja „Ando“. Info tel 516 5187.

KARKSI VALLA INFOLEHT. Karksi-Nuia Postkontor, 69102. Toimetaja: Maire Torim (toimetaja, tel 435 5523, fax 435 5522, e-post maire.torim@karksi.ee), Heiki Arro, Inge Dobrus, Helve Joon, Erika Krjutskova, Olav Renno ja Ulle Roomets.

Sallasto osauhing müüb piima teisipäeval ja reedel

kella 8.15–8.25 muusikakooli juures, 8.30–8.40 Monopoli parklas 8.45–8.55 Lossimägedes 9.00–9.10 Seedri talu juures 9.00–9.30 Pollu peahoones Allaste laudast iga päev kell 8–9 Piimaliitri hind alates 1. septembrist 7 krooni/0.45 eurot. Vahetustara 1- või 3-liitri klaaspurk. Info 505 9348 Maiu, 5649 4108 Lehte (müük Pollis)

Lemeks Viljandi AS ostab kasvava metsa raieõigust, metsakinnistuid ja metsamaterjali. Küsi hinda jyri.tobber@lemeks.ee või 5300 913.

Müüa 4-toaline korter (61,7 m²) Karksi-Nuias. Info tel 513 5871.

MTÜ Mulgi Kalaklubi korraldab 2. oktoobril kell 8 Karksi-Nuia paisjärvel kalapüügivõistluste. Püütakse traditsioonilise põhja- või feederõngega. Osalustasu 75, pensionäridel ja õpilastel 50 krooni. Ürituse paremaks korraldamiseks on soovitatav eelregistreerimine tel 5648 9599 või info@mulgi.ee. Kuldar Toomla

Täname südamest Aare Ojaperve Madi talust ning Viljandi, Abja ja Karksi-Nuia päästeametnikke, kes 18. juuli varahommikul kustutasid 8-korterilise elamu kuurid ja hoidsid ära suurema põlengu Muri külas.

Muri küla elanikud ja külavanem